

Deklaracija o zajedničkoj platformi civilnog društva za praćenje procesa pregovora o pristupanju Srbije EU

Pozivajući se na član 1 Ustava Republike Srbije prema kom je „Republika Srbija država (...) zasnovana na vladavini prava i socijalnoj pravdi, načelima građanske demokratije, ljudskim i manjinskim pravima i slobodama i pripadnosti evropskim principima i vrednostima“,

Pozivajući se na pravo na obaveštenost zagarantovano članom 51 Ustava Republike Srbije prema kom „svako ima pravo na pristup podacima koji su u posedu državnih organa i organizacija kojima su poverena javna ovlašćenja“,

Polazeći od Osnova za vođenje pregovora i zaključivanje Ugovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji (EU) na osnovu kog je spoljnopolitički prioritet Republike Srbije da postane članicom EU i na osnovu kog je ista opredeljena za poštovanje vrednosti na kojima je Unija utemeljena, kao i privrženosti razvoju demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava i poštovanju ljudskih i manjinskih prava, principa tržišne ekonomije, kao i izgradnji efikasnih institucija,

Pozivajući se na opredeljenje Vlade Republike Srbije sadržano u Osnovama za vođenje pregovora i zaključivanje Ugovora o pristupanju Republike Srbije EU da proces pregovora o pristupanju EU bude predmet redovnih javnih rasprava, pri čemu je posebno istaknuta uloga privrede i civilnog društva, što će proces evropskih integracija učiniti zajedničkim vlasništvom svih građana,

Imajući u vidu član 25. i član 26 Rezolucije o ulozi Narodne skupštine i načelima u pregovorima o pristupanju Republike Srbije EU prema kojima se naglašava važnost pravovremenog i stalnog informisanja javnosti o evropskim vrednostima, Evropskoj uniji i toku i rezultatima pregovora o pristupanju Republike Srbije EU, te podstiče učešće svih državnih organa i društvenih činilaca u javnim raspravama vezanim za proces pregovora,

Potvrđujući načela civilnog učešća sadržanih u Kodeksu dobre prakse za civilno učešće u procesu odlučivanja koji je donela Konferencija međunarodnih nevladinih organizacija Saveta Evrope, kao što su učešće, poverenje, odgovornost, transparentnost i nezavisnost,

Ističući činjenicu da je razvijeno civilno društvo jedna od pretpostavki i merila demokratije i stabilnosti političkog sistema, a saradnja javne vlasti s građanima i civilnim društvom u stvaranju, sprovođenju i praćenju javne politike jedno od temeljnih obeležja države koja služi svojim građanima,

Uzimajući u obzir složenost procesa pregovora o pristupanju EU, kao i neophodnost prepoznavanja uloga svih aktera u procesu koji bi mogli da daju doprinos da pregovori budu kvalitetniji i delotvotni,

Smatrajući da civilno društvo Srbije treba da ima dvojaku ulogu u procesu pregovora o njenom članstvu u Evropskoj uniji: stručno-savetodavnu i nadzorno-informativnu – da u prvoj ulozi organizacije i pojedinci iz civilnog društva u oblastima svoje stručnosti

pružaju podršku državnoj pregovaračkoj strukturi, a da u drugoj nadziru proces pregovora i o njemu obaveštavaju javnost,

Mi, potpisani predstavnici civilnog društva, ovom deklaracijom potvrđujemo želju i spremnost za razvijanje međusobne saradnje i partnerskog odnosa. U cilju unapređenja procesa pregovora o pristupanju Srbije EU:

- zalagaćemo se za promovisanje transparentnosti i otvorenosti u radu javnih institucija, jasno definisanje odgovornosti i uloga unutar pregovaračke strukture, građansko učešće i partnerstvo javnih institucija i civilnog društva, poštovanje samostalnosti i nezavisnosti organizacija civilnog društva;
- zahtevaćemo da se u procesu pregovora poštuju i primenjuju institucionalni i pravni mehanizmi za pristup informacijama i dokumentima nastalim u toku pregovaračkog procesa, kako bi kvalitet doprinosa civilnog društva bio na visokom nivou, a građanima bilo omogućeno da razumeju proces i prepoznaju njegove glavne aktere;
- zagovaraćemo uključivanje predstavnika civilnog društva u izradu i sprovođenje propisa i praćenje javne politike na putu ka članstvu Srbije u EU, zasnovanom na jasno utvrđenim kriterijumima i obrazloženim odlukama;
- uticaćemo na jačanje mehanizama demokratske kontrole izvršne vlasti i osnaživanje pozicije Narodne skupštine Republike Srbije, čime se učvršćuje legitimitet donetih odluka i vladavina prava;
- zalagaćemo se za unapređenje komunikacije vladinih tela i pregovaračke strukture sa civilnim društvom kako bi građani bili bolje informisani o procesu pregovora.

U Beogradu, u Republici Srbiji, 9. maja 2014. godine.